

ΚΕΝΤΡΟ ΡΩΣΙΑΣ, ΕΥΡΑΣΙΑΣ και ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ *Απριλίου 2010*

Ομάδα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δημοκρατίας

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τα επεισόδια στο Κιργιστάν
(Δημοσθένης Κοράλλης- Χρήστος Νίνης)
.....3

**Τέλος στην ατιμωρησία στη Γάζα: προϋπόθεση για πίστη σε μια διεθνή
δικαιοσύνη**
(Χριστίνα Κόκαλη)
.....8

Η έκθεση του ΟΗΕ σχετικά με το φαινόμενο της φτώχειας στο Αφγανιστάν
(Χαρούλα Ανδριανάκη)
.....10

Ματιές στην Επικαιρότητα
**(Γεωργία Παπαδημητροπούλου -Ευαγγελία Παπασουλιώτη- Ευτυχία
Μυλωθρίδου)**
.....13

Επιστημονική εποπτεία και επιμέλεια: Dr Κωνσταντίνος Φίλης

Copyright © Κέντρο Έρευνας Ρωσίας, Ευρασίας και Νοτιοανατολικής Ευρώπης
2010

Τα επεισόδια στο Κιργιστάν

Στις 15 Απριλίου 2010 τελείωσαν πλέον τα δραματικά γεγονότα τα οποία στιγματίσαν τη χώρα με την «εθελούσια» αποχώρηση του προέδρου του Κιργιστάν, Kurmanbek Bakiyev, όχι μόνο από τον προεδρικό θώκο αλλά και από τη χώρα του με ενδιάμεσο προορισμό το Καζακστάν¹ και, έπειτα από πέντε ημέρες, με τελικό τη Λευκορωσία.

Στις 8 Απριλίου ξέσπασαν βίαιες διαδηλώσεις στην πρωτεύουσα της χώρας, Bishkek, με προεξάρχουσα την αντιπολίτευση, η οποία ήθελε να διατρανώσει με τον πιο εναργή τρόπο την αντίθεσή της απέναντι στις κυβερνητικές πολιτικές. Οι πρώτες μαζικές διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στις νότιες περιοχές της χώρας και εν συνεχεία επεκτάθηκαν στην πρωτεύουσα όπου την αποφράδα εκείνη μέρα έχασαν τη ζωή τους πάνω από 85 άνθρωποι και τραυματίστηκαν άνω των 400 σε μια μόλις μέρα. Ακόμη, συνελήφθησαν εξέχουσες προσωπικότητες της αντιπολίτευσης, οι οποίες μετά από λίγη ώρα αφέθησαν ελεύθερες. Σύμφωνα με πληροφορίες κάποιων από τους συμμετέχοντες στη διαδήλωση, οι δυνάμεις καταστολής άνοιξαν πυρ αδιακρίτως κατά των διαδηλωτών για να προστατευθεί το προεδρικό μέγαρο από ενδεχόμενη κατάληψη του από τις ομάδες της αντιπολίτευσης.

Εξ' αφορμής αυτής της απερίσκεπτης ενέργειας των δυνάμεων καταστολής, εκτυλίχθηκαν επεισόδια οργίλης αντίδρασης και αγανάκτησης εκ μέρους των διαδηλωτών απέναντι στα κρατικά κτίρια και στην -με την ευρύτερη έννοια του όρου- δημόσια περιουσία περιπεσούσα στο έλεος του διαγουμεύματος από αυτό το ξέφρενο κύμα αμφισβήτησης.

Απότοκος όλων αυτών των συνταρακτικών γεγονότων ήταν η ανατροπή της κυβέρνησης και η άρον-άρον φυγή του προέδρου από την πρωτεύουσα που κατέληξε στη γενέτειρα του στον νότο της χώρας. Ωστόσο, η πιο σημαντική εξέλιξη ήταν, αναμφίβολα, η ανάληψη της εξουσίας από την αντιπολίτευση με ηγέτη την Rosa Otunbayeva. Με αυτό τον τρόπο, καταλάγιασαν τα οξυμένα πνεύματα και προϊόντος του χρόνου, επανήλθε η ειρήνη στους κόλπους της κοινωνίας. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες της νέας κυβέρνησης, η διακυβέρνηση της χώρας θα έχει προσωρινό χαρακτήρα καθώς αυτή η κυβέρνηση θεωρείται μεταβατική που έχει ως στόχο την

---

¹ Αυτή τη περίοδο το Καζακστάν κατέχει την Προεδρία για το 2010 στον ΟΑΣΕ. Έτσι, κατά τη διάρκεια της κρίσης, δραστηριοποιήθηκε έντονα στη χώρα με στόχο την εξεύρεση μιας εποικοδομητικής λύσης. Μάλιστα μαζί με τις ΗΠΑ και τη Ρωσία διαμεσολάβησαν για την τελική μη αιματηρή αποχώρηση του Bakiyev από το Κιργιστάν.

αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης, της κοινωνικής ειρήνης και την ομαλή διεξαγωγή προεδρικών και κοινοβουλευτικών εκλογών μέσα σε διάστημα 6 μηνών.

Άραγε γιατί υπήρξε τέτοιος θυμός για την διακυβέρνηση του Kurmanbek Bakiyev ;

Ο πρόεδρος του Κιργιστάν, Kurmanbek Bakiyev, ανέλαβε τα ηνία της χώρας το 2005 ύστερα από τη λεγόμενη «επανάσταση της τουλίπας». Η εκλογή του στην προεδρία εμφύσησε ένα άνεμο αισιοδοξίας στην κιργιζιανή κοινωνία, καθώς ο Bakiyev είχε υποσχεθεί πως θα κινηθεί με μεγάλη αποφασιστικότητα στο μέτωπο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνταν για να εξέλθει η χώρα από το τέλμα της διαφθοράς και του νεποτισμού στο οποίο είχε περιέλθει υπό την διακυβέρνηση του προέδρου Akayev ².

Όμως, οι ελπίδες του εκλογικού σώματος αποδείχθηκαν φρούδες, διότι τα αποτελέσματα της διακυβέρνησης Bakiyev ήταν οικτρά και σε καμία περίπτωση δε διέφεραν σημαντικά από εκείνα της προεδρίας Akayev. Κατά τη διάρκεια της προεδρίας του, ο Bakiyev ανέλυνε το χρόνο του σε ένα διαρκές «bras de fer» με το Κοινοβούλιο αναφορικά με τις εξουσίες και αρμοδιότητες του προέδρου και της Βουλής. Πολλές φορές στο παρελθόν αποπειράθηκε να μετέλθει δόλιων μέσων για να αυξήσει τις προεδρικές εξουσίες έναντι της Βουλής. Χαρακτηριστικά, τον Νοέμβριο του 2006, ο πρόεδρος Bakiyev ενέκρινε με προεδρικό διάταγμα τις συνταγματικές τροποποιήσεις που είχαν προταθεί από τη Βουλή και είχαν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των προεδρικών εξουσιών. Ωστόσο, έπειτα από την παραίτηση της κυβέρνησης στις 19 Δεκεμβρίου, η Βουλή ψήφισε νέες τροποποιήσεις οι οποίες αποκαθιστούσαν μέρος των προεδρικών εξουσιών που είχαν απολεστεί των προηγούμενο μήνα.

Επιπροσθέτως, παρά την ακυρωτική απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, τον Σεπτέμβρη του 2007, σχετικά με τις συνταγματικές τροποποιήσεις του παρελθόντος έτους, ο πρόεδρος Bakiyev προκήρυξε δημοψήφισμα για αναθεώρηση του Συντάγματος και μετά την επιτυχή έκβασή του που ενίσχυε την προεδρική εξουσία, διέλυσε τη Βουλή, προκηρύσσοντας βουλευτικές εκλογές. Και στις δυο περιπτώσεις, η νοθεία ήταν σκανδαλώδης. Το ίδιο συνέβη και στις

---

² Μετά την καθαίρεση του Akayev, ο Bakiyev ανεδείχθη Πρόεδρος στις εκλογές της 10^{ης} Ιουλίου 2005 με ποσοστό 88 % αφού πρώτα είχε θέσει εκτός συναγωνισμού τον Feliks Kulov, υποσχόμενος ότι θα τον διορίσει πρωθυπουργό άμα τη καταλήψει του προεδρικού θώκου.

προεδρικές εκλογές της 23^{ης} Ιουλίου 2009 που ανέδειξαν νικητή τον Kurmanbek Bakiyev με ποσοστό 76 %³.

Το πρόσφατο γεγονός που αποτέλεσε την θρυαλλίδα της εξέγερσης ήταν η απόφαση της κυβέρνησης να αυξήσει με την έλευση του νέου χρόνου σημαντικά τα τιμολόγια ηλεκτρισμού και θέρμανσης, προαναγγέλλοντας νέα αύξηση τους στα μέσα του χρόνου. Συνάμα, η πιο κερδοφόρος ΔΕΚΟ παροχής ηλεκτρικής ενέργειας ιδιωτικοποιήθηκε έναντι ευτελούς ποσού⁴. Ο νέος ιδιοκτήτης της εταιρείας είναι ο υιός του προέδρου, Maxim Bakiyev. Ο υιός Bakiyev θρυλείται ότι είναι συμμετοχος και σε σκάνδαλο αναφορικά με την προμήθεια πετρελαιοειδών στην αμερικανική βάση Manas⁵.

Έτσι, η «απέλαση» του προέδρου και η λαϊκή οργή ήταν φυσικό επακόλουθο μιας πολιτικής βαθιά αναξιοκρατικής που ξεπέρασε τα όρια αντοχής της κοινωνίας. Αρχικά, ο πρόεδρος Bakiyev απείλησε ότι θα υπάρξει νέα αιματοχυσία, αν επιχειρηθεί βίαιη εκδίωξη του από τη χώρα. Τελικά, έπειτα από την άρση της προεδρικής ασυλίας στις 13 Απριλίου, δέχτηκε να εγκαταλείψει τη χώρα, αν εξασφαλιστεί η προσωπική του ασφάλεια, όπως επίσης και των οικείων του⁶.

Αν προβούμε σε μια βαθύτερη ανάλυση των γεγονότων, θα κατανοήσουμε ότι όσα συνέβησαν τον τελευταίο μήνα στο Κιργιστάν είναι αποτέλεσμα της κοινωνικής διάρθρωσης και των πολιτικών δομών της χώρας.

Σύμφωνα με την ανάλυση του καθηγητή Eric McGlinchey⁷, το πολιτικό σύστημα του Κιργιστάν περιστρέφεται γύρω από ορισμένες πολιτικές ελίτ, οι οποίες ανακυκλώνονται συνεχώς καθώς το σύστημα δεν είναι ανοιχτό στην κοινωνία και περιορίζεται βασανιστικά σε αυτές τις εκλεκτές πολιτικές τάξεις. Εξάλλου, εκεί εδράζεται το γεγονός ότι η Rosa Otunbayeva, η τωρινή πρωθυπουργός, έχει διατελέσει κατ' επανάληψη υπουργός Εξωτερικών υπό τους δύο βιαίως

---

³ <http://www.osce.org/item/40901.html>

⁴ Σύμφωνα με κυβερνητική εκτίμηση, η εν λόγω ΔΕΚΟ αποτιμάτο στα 137 εκ. \$ και τελικά πούληθηκε έναντι 3 εκ. \$

⁵ Τα πετρελαιοειδή τα οποία προμηθεύεται η αμερικανική αεροπορική βάση δεν υπόκεινται σε φόρο 20 % ad valorem όπως τα άλλα πετρελαιοειδή που προορίζονται για κρατική και ιδιωτική κατανάλωση. Επίσης, μέχρι 1^{ης} Απριλίου 2010 όταν η Ρωσία επέβαλλε αυξημένο φόρο σε αυτές τις εξαγωγές, ήταν αφορολόγητες και ως εκ τούτου ο Maxim Bakiyev, μέσω των εταιρειών Manas Aerofuels & Mina Corporation είχε κέρδος άνω των 8 εκ. \$ κάθε μήνα.

⁶ Η ασφάλεια που του παρεσχέθη ήταν σχετική καθώς από το καθεστώς προστασίας εξαιρέθηκαν οι συγγενείς του και υπάρχουν σκέψεις για επίσημη έκκληση των αρμοδίων αρχών για την έκδοση του Προέδρου από τις αρχές της Λευκορωσίας με σκοπό την έλευση του ενώπιον της δικαιοσύνης.

⁷ www.nytimes.com/2010/04/10/opinion/10mcglinchey.html

καθαιρεμένους προέδρους από την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κιργιστάν, χωρίς να θεωρείται συμφυές στοιχείο του διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος.

Συνεχίζοντας την ανάλυση του, ο καθηγητής πιστεύει ότι αυτή η ανισορροπία οφείλεται στο γεγονός ότι η εγχώρια κομμουνιστική τάξη, ήτοι οι πολιτικοί άνδρες πέριξ του Ανωτάτου Σοβιέτ του Κιργιστάν, δε βοηθήθηκαν πριν από τη διάλυση της ΕΣΣΔ από μια δυναμική επέμβαση της Μόσχας, η οποία θα μπορούσε να προστατεύσει και να σταθεροποιήσει την τοπική ελίτ από τους κλυδωνισμούς της περεστρόικα. Ενώ οι γείτονες του Κιργιστάν έλαβαν βοήθεια στις κρίσιμες στιγμές (Καζακστάν 1986, Ουζμπεκιστάν 1989), η πολιτική τάξη της χώρας αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει τη λαίλαπα της περεστρόικα, προσπαθώντας να δημιουργήσει κομματικό σύστημα μονοκομματικό και ισχυρό, το οποίο, όμως, εν τέλει είχε ανίσχυρες βάσεις εν συγκρίσει με τις εν λόγω χώρες.

Επίσης, αν και η διακυβέρνηση του Kurmanbek Bakiyev μπορεί να χαρακτηριστεί ως νεποτιστική και καταπιεστική, υπάρχουν και άλλα στοιχεία του κοινωνικού ιστού τα οποία μας παραπέμπουν σε καθυστερημένες κοινωνικές δομές.

Πρώτον, η διατήρηση σε αρκετά μεγάλο φάσμα ποινικών αδικημάτων του κώδικα της θανατικής ποινής ως αποτελεσματικού τρόπου καταπολέμησης του εγκλήματος. Είναι γνωστό ότι η θανατική ποινή έχει συνδεθεί άρρηκτα με αυταρχικές δομές κρατικής παρέμβασης και έχει σημαντικό αντίκτυπο στη διαχείριση της ποινικής δικονομίας και της ψυχολογικής κατάστασης του καταδικαζόμενου με αυτή τη ποινή.

Δεύτερον, η διατήρηση του σοβιετικού μέτρου της *propiska*, το οποίο παρακωλύει σημαντικά την ελεύθερη μετακίνηση στη χώρα και την ελεύθερη επιλογή κατοικίας ανάλογα με τις οικονομικές, κοινωνικές και εργασιακές ανάγκες του κάθε ατόμου.

Τρίτον, η συνήθης πρακτική αδειοδότησης και παύσεως λειτουργίας ΜΜΕ ως μηχανισμού ελέγχου της κοινής γνώμης. Η Εθνική Υπηρεσία Τηλεπικοινωνιών έχει τη μοναδική εξουσία αδειοδότησης, η οποία συχνά χρησιμοποιείται με μεροληπτικό τρόπο και δίχως το δικαίωμα αναίρεσης μιας απόφασής της. Ακόμη, πολύ συχνά, οι κρατικές αρχές χρησιμοποιούν μηνύσεις - λιβέλους και κατηγορίες για φοροδιαφυγή με σκοπό να εξαλείψουν τις αντιπολιτευτικές φωνές.

Επιπλέον, η διαφθορά στη χώρα είναι διάχυτη και η δωροδοκία για την απόκτηση μιας υψηλόμισθης θέσης στο δημόσιο είναι εξαιρετικά συχνό φαινόμενο. Εκτός των άλλων, διαφθορά παρατηρείται και στο εκπαιδευτικό σύστημα όπου η

δωροδοκία αποτελεί μέσο για την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο. Φαινόμενα όπως τα παραπάνω κατέταξαν το Κιργιστάν στην 162^η θέση του πίνακα της Διεθνούς Διαφάνειας σε σύνολο 180 χωρών⁸.

Σε ζητήματα θρησκευτικής ελευθερίας αλλά και ελευθερίας συγκέντρωσης και οργάνωσης είναι προφανές πως υπάρχουν ακόμα αρκετά περιθώρια βελτίωσης. Το δικαίωμα στην ελεύθερη επιλογή θρησκείας είναι γενικά αποδεκτό, παράλληλα, όμως, όλες οι θρησκευτικές οργανώσεις θα πρέπει να εγγραφούν στο μητρώο του υπουργείου Δικαιοσύνης, διαδικασία αρκετά χρονοβόρα και δυσκίνητη. Όσον αφορά στην άσκηση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, ο περιορισμός του είναι διαρκής κατά τα τελευταία χρόνια. Στη χώρα λειτουργούν κάποιες Μ.Κ.Ο., στα πλαίσια της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες, όμως, βρίσκονται υπό τη συνεχή επιτήρηση κρατικών αρχών και τα μέλη τους λειτουργούν υπό το καθεστώς συνεχούς πίεσης και απειλών.

Τέλος, παρά τις μεταρρυθμίσεις που συντελέστηκαν, το ζήτημα της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης παραμένει ανοιχτό. Η διαφθορά των δικαστικών υπαλλήλων είναι εμφανής και η παραβίαση των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων και η άσκηση βίας κατά τη διάρκεια της ανάκρισης αποτελούν αδιάψευστο τεκμήριο της δυσλειτουργίας της δικαιοσύνης στο Κιργιστάν⁹.

Όπως είναι εμφανές από τα παραπάνω, μια χώρα με αρκετές δυσλειτουργίες σε όλα τα επίπεδα οργάνωσής της και με ταυτόχρονα αυξημένο το έλλειμμα εμπιστοσύνης των πολιτών απέναντι στην ηγεσία έχει περισσότερες πιθανότητες να βιώσει κοινωνικές εξεγέρσεις και αναταράξεις από μια καλώς διοικούμενη χώρα. Από την άλλη, όμως, στη μέση της δεκαετίας του '90 το Κιργιστάν εθεωρείτο μια όαση δημοκρατίας στην Κεντρική Ασία, έχοντας υπερβεί κατά πολύ τα πρότυπα των υπολοίπων ευρασιατικών, πρώην Σοβιετικών χωρών.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, μπορούμε να πούμε πως οι προοπτικές του Κιργιστάν μπορούν να είναι πιο λαμπρές, αρκεί οι αστοχίες του σήμερα να αποτελέσουν εφαλτήριο για δημιουργική αλλαγή στο μέλλον.

---

⁸ http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2009/cpi_2009_table

⁹ Λόγω των παραπάνω πρακτικών το Κιργιστάν κατατάχθηκε στις «μη ελεύθερες» χώρες σύμφωνα με τον οργανισμό Freedom House: http://www.freedomhouse.org/uploads/fiw10/FIW_2010_Tables_and_Graphs.pdf

Τέλος στην ατιμωρησία στη Γάζα: προϋπόθεση για πίστη σε μια διεθνή δικαιοσύνη

Η πλειοψηφία της κοινής γνώμης σήμερα ελάχιστη πίστη έχει στην αποτελεσματικότητα του Διεθνούς Δικαίου. Είναι κοινός τόπος πως το έργο του περιορίζεται στα ευχολόγια του ΟΗΕ και των κυβερνήσεων, ενώ κορυφώνεται με κάποια εντάλματα που με κόπο καταφέρνουν να εκδοθούν και σπάνια να οδηγήσουν σε συλλήψεις και καταδίκες. Και είναι ακριβώς περιπτώσεις όπως αυτή, της σύγκρουσης στη Γάζα και της πλήρους ατιμωρησίας που επακολούθησε, που ενισχύουν αυτή την πεποίθηση.

Η προώθηση αυτής της ιδέας τερματισμού της ατιμωρησίας αποτέλεσε κεντρικό ζήτημα στην έκθεση της Human Rights Watch¹⁰ για τις παραβιάσεις της σύγκρουσης του Δεκεμβρίου 2008-Ιανουαρίου 2009 στη Γάζα. Η έκθεση, που εκδόθηκε στις 11 Απριλίου, είχε ως κύριο θέμα της τον τρόπο αντιμετώπισης κατηγοριών για εγκλήματα πολέμου τόσο από το Ισραήλ όσο και από τη Χαμάς. Η δράση της Φατάχ στην περιοχή της Δυτικής Όχθης δεν συμπεριλήφθη, καθώς θεωρήθηκε πως δεν αφορούσε άμεσα την υπό εξέταση διαμάχη, παρά ότι είχε ληφθεί υπ' όψιν στην έκθεση Goldstone.

Για να συντάξει την έκθεση η Human Rights Watch επικοινωνήσε και με τις δύο πλευρές, επιτυγχάνοντας, όμως, πλήρη συνεργασία μόνο με το Ισραήλ, ενώ η Γάζα δεν απέστειλε τις πληροφορίες που της ζητήθηκαν ούτε απάντησε στο αίτημα του Οργανισμού.

Οι συστάσεις της έκθεσης κατευθύνονται κυρίως προς τις κυβερνήσεις – ιδίως όσες ασκούν επιρροή στη Χαμάς και τα αραβικά κράτη - και τα ανεξάρτητα σώματα, ζητώντας τους να αυξήσουν τις πιέσεις τους και προς τα δύο μέρη.

Ακόμη, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ θα αναλάβει έναν παρατηρητικό ρόλο, συντάσσοντας και εκθέσεις για την πρόοδο της κατάστασης στην περιοχή. Η Γενική Συνέλευση όρισε ως προθεσμία για να αναλάβει ο ΓΓ τα νέα του αυτά καθήκοντα την 26^η Ιουλίου 2010.

---

¹⁰ “Turning a Blind Eye: Impunity for Laws-of-War Violations during the Gaza War”, Human Rights Watch Report, 11/4/2010 <http://www.hrw.org/en/reports/2010/04/11/turning-blind-eye-0>
Accessed: 21.04.2010

Τέλος, αν και ενθαρρύνεται η ανάληψη δράσης από τα ίδια τα κράτη, εάν οι έρευνες στο εσωτερικό τους αποβούν αναποτελεσματικές, οι υποθέσεις μπορούν να παραπεμφθούν στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο της Χάγης.

Παρά τις πιέσεις από πολλές ισχυρές κυβερνήσεις αλλά και από τον ΟΗΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ούτε το Ισραήλ ούτε η παλαιστινιακή αρχή της Χαμάς έλαβαν επαρκή μέτρα ώστε να διεξαχθεί μια πραγματικά ανεξάρτητη έρευνα. Με την προθεσμία που τους δόθηκε από τη ΓΣ του ΟΗΕ να λήγει στα τέλη Ιουλίου, οι πιέσεις και έλεγχος των διεθνών φορέων συνεχώς κλιμακώνονται.

Μεγαλύτερη συνέπεια κατά την πραγματοποίηση των ερευνών έδειξε το Ισραήλ, που προέβη στη διερεύνηση 150 περίπου περιστατικών, 36 από τα οποία εξετάστηκαν ως ποινικές υποθέσεις με 7 εξ αυτών να έχουν κλείσει. Ωστόσο, σε 120 από αυτά οι ισραηλινές αρχές περιορίστηκαν σε «επιχειρησιακές αναφορές», ανακρίνοντας μόνο τους στρατιώτες που συμμετείχαν στις επιχειρήσεις και όχι άλλους μάρτυρες, πόσο μάλλον τα ίδια τα θύματα.

Η πιο σημαντική ίσως παράλειψη του Ισραήλ εντοπίζεται στην αποτυχία να διερευνηθούν αξιόπιστα πολιτικές που ακολουθήθηκαν από τα ανώτατα κυβερνητικά και στρατιωτικά κλιμάκια και που ενδεχομένως να οδήγησαν σε παραβιάσεις των κανόνων του πολέμου. Ενδεικτικά αναφέρονται περιπτώσεις στοχοποίησης πολιτικών ιδρυμάτων της Χαμάς καθώς και η χρήση βαρέως πυροβολικού και βόμβες λευκού φωσφόρου σε κατοικημένες περιοχές.

Αν και η συμμόρφωση του Ισραήλ στις συστάσεις της διεθνούς κοινότητας υπήρξε κατά πολύ μεγαλύτερη σε σχέση με εκείνη της παλαιστινιακής πλευράς, αρνητικό παραμένει το γεγονός πως όλες οι έρευνες διεξήχθησαν από το στρατό και απορρίφθηκε πλήρως η δυνατότητα να υπάρξει ανεξάρτητος ερευνητικός φορέας, παρά τις διεθνείς πιέσεις. Μέχρι και τις 7 Απριλίου μόνο μια υπόθεση έκλεισε με καταδίκη και αυτή ουδεμία σχέση είχε με εγκλήματα πολέμου, καθώς αφορούσε την κλοπή μιας πιστωτικής κάρτας από έναν στρατιώτη.

Η κατάσταση στη Γάζα είναι ακόμη πιο δυσμενής, καθώς ούτε ένας δεν έχει μέχρι τώρα τιμωρηθεί για τις εκατοντάδες επιθέσεις σε ισραηλινά αστυνομικά τμήματα που στοίχισαν τη ζωή και σε πολίτες. Παρά τις αποδείξεις για το αντίθετο, η Χαμάς ισχυρίζεται πως σκοπός της ήταν να χτυπήσει μόνο στρατιωτικούς στόχους και πως οι παράπλευρες αυτές απώλειες ήταν αθέλγητες. Ακόμη, υποθέσεις βασανισμών και θανάτων εκ μέρους των δυνάμεων ασφαλείας της Χαμάς εναντίον πολιτικών αντιπάλων έμειναν εξίσου αδιερεύνητες και οι δράστες ατιμώρητοι.

Η συνεχιζόμενη αυτή ατιμωρησία πρέπει να τερματιστεί. Αν οι παραινήσεις της διεθνούς κοινότητας δεν εισακουστούν, αν κανείς δεν λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να τιμωρηθούν οι υπαίτιοι, οι συνέπειες στη διαδικασία εξισορρόπησης της περιοχής θα είναι δυσμενείς, πιθανότατα και καταστρεπτικές. Επιπλέον, θα περάσει το μήνυμα πως υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά και πως η διεθνής κοινότητα δεν αντιμετωπίζει όλες τις περιπτώσεις παραβιάσεων με την ίδια αυστηρότητα. Γεγονός παραμένει πως μόνο η σωστή και υπεύθυνη αντιμετώπιση των εγκλημάτων θα δημιουργήσει την απαραίτητη εμπιστοσύνη για να βγει η ειρηνευτική διαδικασία από το τέλμα.

Η έκθεση του ΟΗΕ σχετικά με το φαινόμενο της φτώχειας στο Αφγανιστάν

Πρόσφατη έκθεση που διενεργήθηκε στο Αφγανιστάν από την επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, και δημοσιοποιήθηκε στο τέλος Μαρτίου του 2010, καταδεικνύει το φαινόμενο της φτώχειας υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων¹¹. Η φτώχεια που στη χώρα αυτή ούτε συμπτωματική, αλλά ούτε αναπόφευκτη είναι, αντανακλά τη δομή της κοινωνίας, τον τρόπο λήψεως αποφάσεων καθώς επίσης και την κατανομή πόρων.

Από ιστορικής πλευράς ορώμενο, το φαινόμενο της φτώχειας στο Αφγανιστάν έχει ενταθεί λόγω της ένοπλης σύρραξης των 3 τελευταίων δεκαετιών. Η ένοπλη σύρραξη, βέβαια, είναι μια μόνο από τις αιτίες που έχουν οδηγήσει το 1/3 των Αφγανών να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, και το 37% αυτών να παραπαίουν στο όριο αυτό. Παρά το γεγονός ότι η φτώχεια είναι κοινό χαρακτηριστικό των χωρών της εγγύτερης περιοχής μέχρι τη δεκαετία του '70, οι γειτονικές χώρες ήταν ήδη ένα βήμα μπροστά από άποψη οικονομικής ανάπτυξης και επιπέδου φτώχειας. Βέβαια, το Αφγανιστάν έχει μακρά παράδοση σε αδύναμες κεντρικές διοικήσεις, ανίκανες να φτάσουν σε όλες τις γωνιές της επικράτειας, δεδομένης της έλλειψης επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών και των επικοινωνιών. Επίσης, οι Αφγανοί ηγέτες βασίστηκαν σε ένα μεγάλο βαθμό στην εξωτερική βοήθεια προκειμένου να

---

¹¹“Human Rights Dimension of poverty in Afganistan”, UN report, 30/03/2010
http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/human%20rights/Poverty%20Report%2030%20March%202010_English.pdf Accessed: 21.04.2010

αναλάβουν πρωτοβουλίες για τον εκμοντερνισμό και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και συχνά η ανάμειξη των ξένων δυνάμεων αποτέλεσε τροχοπέδη στην ανάπτυξη της χώρας.

Μετά την κατάρρευση του καθεστώτος των Ταλιμπάν το 2002 δημιουργήθηκε μια ατμόσφαιρα ευφορίας και ελπίδας για το μέλλον της χώρας. Παρ' όλα αυτά, γρήγορα έγινε σαφές ότι η ρητορική περί βελτίωσης της ζωής του αφγανικού λαού δεν θα αντικατοπτριζόταν και στη χρηματοδότηση του μέλλοντος της χώρας, εφ' όσον τα κονδύλια που διατέθηκαν ήταν μικρότερα σε σχέση με τα προβλεπόμενα από τη Συνδιάσκεψη του Τόκιο. Με τους διεθνείς δρώντες να καθοδηγούν τις προσπάθειες σταθεροποίησης και ανόρθωσης της χώρας, η κυβέρνηση έπαιξε μικρό ρόλο στο σχετικό σχεδιασμό και η συμμετοχή των εκτός των κυβερνητικών κύκλων Αφγανών ήταν μηδαμινή. Εφτά χρόνια μετά τη Συνδιάσκεψη του Τόκιο, το Αφγανιστάν είναι μια από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου, με ακόμα χειρότερους αναπτυξιακούς δείκτες από το 2007.

Καθοριστικό παράγοντα για την όξυνση του φαινομένου της φτώχειας στο Αφγανιστάν αποτελεί η κατάχρηση εξουσίας από τους κυβερνώντες. Πολιτικοί πάτρωνες, διεφθαρμένοι και μη δημοκρατικά εκλεγμένοι αξιωματούχοι εργάζονται για την προώθηση ιδίων συμφερόντων και αναγκών και όχι αυτών της κοινότητας. Οι δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης που παρείχαν ένα βαθμό υπευθυνότητας των ηγετών έναντι των τοπικών κοινωνιών υποσκάφηκαν κατά τα τελευταία 30 χρόνια. Πολλοί τοπικοί ηγέτες δολοφονήθηκαν, ή απομακρύνθηκαν από τους προηγούμενους ρόλους τους και αντικαταστάθηκαν σταδιακά από άτομα που ελέγχουν οικονομικούς ή στρατιωτικούς πόρους και δεν είναι υπόλογοι στις τοπικές κοινωνίες. Η δομή της αφγανικής διακυβέρνησης ως επίκεντρο έχει την Καμπούλ, ενώ οι ιθύνοντες είναι αποκομμένοι από την πραγματικότητα της υπαίθρου. Οι Αφγανοί δε, έχουν περιορισμένα μέσα για να εκφράσουν τις ανάγκες και τις απόψεις τους, ούτως ώστε αυτές να γίνουν σεβαστές από τους κυβερνώντες και τη διεθνή κοινότητα. Οι πελατειακές σχέσεις, η ανοχή για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς επίσης και η χειραγώγηση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ενισχύουν την κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους των κυβερνώντων. Η υποστήριξη δε, της διεθνούς κοινότητας προς αναξιόπιστους Αφγανούς ηγέτες ανατροφοδοτεί περαιτέρω τις καταχρηστικές, δυσλειτουργικές και διεφθαρμένες αυτές πολιτικές δομές.

Η πιο πολυσυζητημένη πλευρά της κατάχρησης της εξουσίας στο Αφγανιστάν είναι η διαφθορά και η άνιση κατανομή των πόρων, περιλαμβανομένων και αυτών

που διατίθενται από τη διεθνή κοινότητα. Τα παραδείγματα διαφθοράς ποικίλουν από πληρωμές για ανάληψη κυβερνητικών θέσεων έως δωροδοκίες για βασικές υπηρεσίες. Όπως υποδεικνύει το αφγανικό παράδειγμα, η διαφθορά ενθαρρύνεται στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν μέσα για τους περισσότερο υποψιασμένους ιδιώτες να καλέσουν την κυβέρνηση να λογοδοτήσει ή να απαιτήσουν διαφάνεια.

Μόνιμο γνώρισμα στη ζωή των Αφγανών είναι, επίσης, το αίσθημα ανασφάλειας που είναι διάχυτο σε όλα τα κοινωνικά στρώματα. Η ένοπλη σύγκρουση εντείνει το αίσθημα της ανασφάλειας και, πέρα από μεγάλο κόστος σε ανθρώπινες ζωές, έχει αρνητικές επιδράσεις στην πρόσβαση των πολιτών στην υγεία, την εκπαίδευση και άλλες σημαντικές υπηρεσίες. Η ένοπλη σύγκρουση δημιουργεί, ακόμα, τις συνθήκες ούτως ώστε οι τοπικές διαμάχες να επιλύονται με βίαια μέσα. Παράλληλα, το αίσθημα της ανασφάλειας αναπτύσσει τη δική του δυναμική, συμβάλλοντας στην ανικανότητα των θεσμών να προστατεύσουν τα συμφέροντα των φτωχών. Η κατάσταση αυτή επηρεάζει και την απορρόφηση της διεθνούς ανθρωπιστικής βοήθειας, εφ' όσον οι ανθρωπιστικές αποστολές στη χώρα διοχετεύουν ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό των κονδυλίων στην ασφάλεια τους.

Όσον αφορά στα κονδύλια ανθρωπιστικής βοήθειας που εισρέουν στο Αφγανιστάν, η κατανομή τους καθορίζεται με γνώμονα όχι την ανάπτυξη και την ανάκαμψη της χώρας, αλλά μάλλον βάσει μιλιταριστικών στόχων. Επίσης, η πλειοψηφία των αποφάσεων για την κατανομή των πόρων δε βρίσκονται στα χέρια της αφγανικής κυβέρνησης, καθώς τα $\frac{3}{4}$ της ανθρωπιστικής βοήθειας παρακάμπτουν τον κρατικό μηχανισμό. Εντούτοις, οι χώρες που αποστέλλουν ανθρωπιστική βοήθεια, τη διανέμουν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στη πολιτική και στρατιωτική τους agenda και όχι στις τοπικές πραγματικότητες και ανάγκες. Κατ' αυτό τον τρόπο τα αναπτυξιακά κονδύλια αγνοούν, ενδεχομένως, περιοχές της χώρας που παρέχουν τα εχέγγυα για την ουσιαστική ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, η πλειονότητα των Αφγανών έχει εξαιρετικά περιορισμένες ευκαιρίες προκειμένου να αντιμετωπίσει τη φτώχεια και να διεκδικήσει την ευημερία και μια αξιοπρεπή ζωή. Η μη πρόσβαση στην παιδεία λόγω της κακής οικογενειακής οικονομικής κατάστασης και ο εξαναγκασμός των παιδιών να εργαστούν προκειμένου να επιβιώσουν είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Εκτός, όμως, από τους οικονομικούς παράγοντες, ισχυρά κοινωνικά πρότυπα περιορίζουν τις επιλογές των Αφγανών. Πιο συγκεκριμένα, η κοινωνική αντίληψη για τη θέση των γυναικών

εμποδίζει τη συμμετοχή τους στο εργατικό δυναμικό, καθιστώντας τόσο τα νοικοκυριά τους όσο και τις ίδιες περισσότερο ευάλωτες στη φτώχεια.

Τέλος, η φτώχεια είναι αιτία αλλά και συνέπεια του αποκλεισμού που αντιμετωπίζει μεγάλη μερίδα του αφγανικού πληθυσμού. Κοινωνικοί, πολιτισμικοί καθώς, επίσης, και μερικοί νομικοί κανόνες διαιωνίζουν και δικαιολογούν μεροληπτικές πρακτικές που περιθωριοποιούν ολόκληρα τμήματα του πληθυσμού. Ιδιαίτερα ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες αποτελούν οι ακτήμονες, η πληθυσμιακή ομάδα των Kuchi, τα άτομα με αναπηρίες και οι γυναίκες. Μια αποτελεσματική, λοιπόν, πολιτική εξάλειψης του φαινομένου της φτώχειας απαιτεί τον συνυπολογισμό των διάφορων παραγόντων που καθιστούν τους Αφγανούς φτωχούς ή ευαίσθητους στη φτώχεια και δεν θα έπρεπε να λαμβάνει υπόψη τα επίπεδα εσόδων.

Ματιές στην επικαιρότητα

- **Η ειδησεογραφία στη Βόρειο Κορέα ασχολείται συνήθως με το πυρηνικό της πρόγραμμα, όμως, πίσω από τη διεθνή διπλωματία υπάρχει ένα καθεστώς που ελέγχει σχεδόν ολοκληρωτικά και με τον πιο βάνουσο τρόπο τη ζωή 23 εκατομμυρίων ανθρώπων. Αυτή την τραγική κατάσταση εξέτασαν σε βάθος ευρωβουλευτές και εμπειρογνώμονες, με αφορμή ψήφισμα του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ που εγκρίθηκε τον Μάρτιο κατόπιν εισήγησης της ΕΕ. Με τον ειδικό απεσταλμένο των ΗΠΑ για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Βόρειο Κορέα, Robert R. King, να σημειώνει στη συζήτηση ότι πρόκειται για μια από τις "χειρότερες περιπτώσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο", η Ana Gomes (Σοσιαλιστές, Πορτογαλία) παρατήρησε ότι "κατά κανόνα μιλάμε για το ζήτημα των πυρηνικών σαν την άλλη όψη του νομίσματος από τα ανθρώπινα δικαιώματα, κάτι που αποτελεί θεμελιώδες σφάλμα". Καταναγκαστικά έργα, πολιτική και θρησκευτική καταπίεση, βασανιστήρια, βιασμοί, δολοφονίες, ακόμα και δουλεμπόριο ήταν μερικά μόνο από αυτά που ακούστηκαν στην ειδική ακρόαση που οργανώθηκε από την υποεπιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων του ΕΚ την περασμένη εβδομάδα. Αν και οι ειδικοί συμφώνησαν ότι είναι εξαιρετικά**

δύσκολο να μιλήσει κανείς με ακρίβεια για την πραγματική κατάσταση στη χώρα, η εικόνα που ξεδιπλώνεται από τις μαρτυρίες των προσφύγων είναι πραγματικά ανατριχιαστική. Η πρόεδρος της υποεπιτροπής, Heidi Hautala (Πράσινοι, Φινλανδία), θύμισε ότι μόνο στα στρατόπεδα εργασίας εκτιμάται ότι έχουν χαθεί μέχρι και ένα εκατομμύριο ζωές ενώ αίσθηση προκάλεσαν οι περιγραφές ενός που επέζησε. Ο Shin Dong-hyuk, πρόσφυγας σήμερα, γεννήθηκε και πέρασε τα πρώτα 22 χρόνια της ζωής του σε ένα τέτοιο στρατόπεδο. Μίλησε στο ΕΚ για την καταπίεση, την εξοντωτική εργασία στα ορυχεία, για το πώς οι έγκλειστοι δεν έχουν δικαίωμα σε τίποτα, ούτε καν την ταυτότητα και την ίδια την ανθρώπινη υπόστασή τους και το πώς μια λάθος λέξη μπορεί να τους οδηγήσει στο θάνατο.

- **Η Γεωργία δεν ενδιαφέρεται για την αποκατάσταση της ειρήνης στην Υπερκαυκασία**, τόνισε ο Γεωργιανός υπουργός Εξωτερικών, Grigol Vashadze, σε συνέντευξη τύπου που έδωσε στην έδρα του ΟΗΕ στην Ουάσιγκτον στις 20 Απριλίου. Ο Grigol Vashadze αναφέρθηκε ανάμεσα στα άλλα και στο θέμα της μη χρήσης βίας στην περιοχή. Η Γεωργία, όπως είπε, είναι έτοιμη να υπογράψει συμφωνία για τη μη χρήση δύναμης, στο πλαίσιο των συνομιλιών στη Γενεύη, όμως μόνο με τη Ρωσία, και όχι με την Αμπχαζία και τη Ν. Οσετία. «Τέτοια τοποθέτηση του προβλήματος είναι ειδικό τέχνασμα που προορίζεται για τους αμύητους», θεωρεί ο Andrey Grozin, εμπειρογνώμονας του ρωσικού Ινστιτούτου χωρών-μελών της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών. «Νομίζω ότι οι τελευταίες δηλώσεις των εκπροσώπων της ηγεσίας της Γεωργίας σχετικά με τη δυνατότητα υπογραφής Συνθήκης Ειρήνης με τη Ρωσία υπό τον όρο του αποκλεισμού από αυτή τη διαδικασία της Ν. Οσετίας και της Αμπχαζίας, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μόνο ένα στοιχειώδες Public Relations (PR). Η Γεωργία, καταρχήν, υπολογίζει στο ότι η Ρωσία δεν θα αποδεχτεί τέτοιο σχήμα συνομιλιών και για αυτό το προτείνει εσκεμμένα. Η θέση της Ρωσίας είναι αναλλοίωτη. Η Ν. Οσετία και η Αμπχαζία είναι κυρίαρχα αυτοτελή κράτη και ίσα μέρη της διαπραγματευτικής διαδικασίας. «Οι Γεωργιανοί πολιτικοί θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ομαλοποίηση της κατάστασης στην Υπερκαυκασία και στην αποκατάσταση έστω και σχετικής εμπιστοσύνης προς τη Γεωργία εκ μέρους

τόσο των γειτονικών χωρών, όσο και όλης της διεθνούς κοινότητας. Όμως τέτοια τροπή των εξελίξεων δεν ικανοποιεί την τωρινή ηγεσία της Γεωργίας για πολύ τετριμμένους λόγους. Η Τιφλίδα δεν εγκατέλειψε τα σχέδια της επανάκτησης του ελέγχου στη Ν. Οσετία και την Αμπχαζία, αγνοώντας το γεγονός ότι και οι δύο αυτές Δημοκρατίες έγιναν ανεξάρτητα κράτη, αναγνωρισμένα από μία σειρά μέλη της διεθνούς κοινότητας. Σ' αυτό ακριβώς οφείλεται η ενίσχυση του στρατιωτικού δυναμικού της Γεωργίας με τη βοήθεια μερικών κρατών, μαζί και από τα μέλη της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας. Από εδώ ακριβώς πηγάζει και η επιθυμία της Τιφλίδας να διεξάγει ουσιαστικό διάλογο στις διαπραγματεύσεις στη Γενεύη και ταυτόχρονα να καταφεύγει σε διάφορα διπλωματικά τεχνάσματα, σαν εκείνα που χρησιμοποίησε ο Grigol Vashadze», παρατήρησε συμπεραίνοντας ο Ρώσος εμπειρογνώμονας, Andrey Grozin.

- **Η τρομοκρατία δεν μπορεί να νικηθεί με τη βοήθεια μόνο της δύναμης. Απαιτείται δράση από διάφορες πλευρές, πιστεύει ο πρόεδρος της Ρωσίας.** Ο Dmitri Medvedev εξέφρασε τις απόψεις του πάνω σ' αυτό το θέμα στον ανταποκριτή του Ραδιοσταθμού της Δανίας. Η τρομοκρατία δεν είναι απλώς μια συμμορία οπλισμένων με βόμβες ανθρώπων. Είναι ένα σύνολο ορισμένων αντιλήψεων. «Για το ξερίζωμα της τρομοκρατίας χρειάζεται να δουλεύουμε τουλάχιστον προς τέσσερις κατευθύνσεις ταυτόχρονα», θεωρεί ο Dmitri Medvedev. «Χρειάζεται, πρώτον, να συνεχιστεί ο αγώνας κατά των πιο φανατικών εκπροσώπων του τρομοκρατικού, συμμορίτικου παρακράτους με όλα τα προσιτά σε μας μέσα. Δεύτερον, χρειάζεται να αναγεννούμε το καθεστώς νομιμότητας στην ευρύτετη σημασία αυτής της λέξης. Χρειάζεται να πείθουμε τους ανθρώπους ότι μόνο ο Νόμος μπορεί να επιβάλει την τάξη, να καταπολεμήσει τη διαφθορά και την ύπαρξη των φατριών, οι οποίες δυστυχώς έχουν μακράιωνες ρίζες στον Καύκασο. Τρίτον, τέτοιου είδους αγώνας δεν είναι δυνατός χωρίς την πνευματικο-ηθική βάση, η οποία συμπεριλαμβάνει τόσο τις γενικές αντιλήψεις για την ηθικότητα, όσο και εκείνες τις αντιλήψεις για την ηθικότητα οι οποίες απορρέουν από τις θρησκείες, που διαδίδονται στον Καύκασο- δηλαδή από το Ισλάμ και τον χριστιανισμό. Η αναφορά στις θρησκευτικές αξίες έχει

εξαιρετικά μεγάλη σημασία. Χρειάζεται να αποκλειστεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης αυτών των αξιών από τους τρομοκράτες οι στόχοι των οποίων ακριβώς έρχονται σε αντίθεση με τις αξίες τόσο του Ισλάμ, όσο και του χριστιανισμού. Τέλος, χρειάζεται να αναπτύσσεται ανοδικά η οικονομία, να αυξάνονται οι εργατικές θέσεις και να δημιουργούνται άνετες συνθήκες ζωής για τους ανθρώπους που κατοικούν στον Καύκασο», παρατήρησε ο Dmitri Medvedev. Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των κοινωνιολογικών ερευνών, οι πολίτες της Ρωσίας υποστηρίζουν τη δράση της εξουσίας της χώρας που αποβλέπει στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Μάλιστα, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες- σχεδόν 66%- θεωρούν πως πρέπει να σκληρύνουν ακόμα περισσότερο οι ειδικές δυναμικές επιχειρήσεις κατά των τρομοκρατών, πως χρειάζεται οι τρομοκράτες να εξολοθρευτούν, χωρίς τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε συνομιλιών μαζί τους. Θεωρούν, επίσης, ότι η ενίσχυση των πνευματικο-ηθικών βάσεων και η βελτίωση της κατάστασης στον κοινωνικο-οικονομικό τομέα πρέπει να διατηρηθούν ως προληπτικά μέτρα. Σ' αυτή την περίπτωση, όπως θεωρούν οι μισοί ερωτηθέντες, ο Βόρειος Καύκασος θα πάψει μέσα στα είκοσι 20 κιάλας χρόνια να είναι πηγή έντασης και απειλών. Για να αλλάξει ριζικά και το συντομότερο δυνατόν η κατάσταση στον Βόρειο Καύκασο οι πολίτες της Ρωσίας είναι έτοιμοι να παραιτηθούν από μερικά τους δικαιώματα και ελευθερίες.

- **Στη Μόσχα και στο Μπισκέκ συζητούν το ζήτημα της παροχής στο Κιργιστάν ανθρωπιστικής βοήθειας.** Στη ρωσική πρωτεύουσα, στα πλαίσια σχετικής αποστολής, αφίχθη ο αναπληρωτής του επικεφαλής της προσωρινής κυβέρνησης, Almazbek Atambaiev, ενώ στην πρωτεύουσα του Κιργιστάν ο υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Robert Blake. Όπως γράφει η εφημερίδα Nezavisimaya Gazeta, δεν έμεινε στο περιθώριο ούτε η Κίνα. Την προθυμία του Πεκίνου να στείλει στο Κιργιστάν ανθρωπιστική βοήθεια ανακοίνωσε ο Κινέζος πρέσβης στο Κιργιστάν. Η ΕΕ, όπως φαίνεται, κατέλαβε θέση αναμονής. Πολλοί εμπειρογνώμονες θεωρούν ότι η ΕΕ μπορεί να επέμβει στην κατάσταση μόνο σε περίπτωση που στο Κιργιστάν θα αρχίσει εμφύλιος πόλεμος. Ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitri Medvedev, στην Ουάσιγκτον στη συνάντηση με την πολιτική και επιχειρηματική αφρόκρεμα των Ηνωμένων

Πολιτειών δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο τέτοιας εξέλιξης των γεγονότων. Ο Πρόεδρος Bakiyev θέτει ενώπιον των πολιτικών του αντιπάλων λογικούς, όμως, εκ των προτέρων ανέφικτους όρους, υποσχόμενος ως αντάλλαγμα να καταθέσει τις προεδρικές του πληρεξουσιότητες. Επιπλέον, έχει προτείνει στους ηγέτες της αντιπολίτευσης να παράσχει βοήθεια στην έξοδο από την πολιτική κρίση. «Θέλω να βοηθήσω να εισέλθει η κατάσταση στο χώρο του δικαίου», είπε ο Bakiyev και πρότεινε στους βουλευτές να μεταβούν και να συνεχίσουν τη δουλειά στο Νότιο Κιργιστάν.

- **23 παράγοντες υπέβαλαν αιτήσεις συμμετοχής στον αγώνα για το προεδρικό αξίωμα στην Πολωνία.** Ως τις 6 Μαΐου ο κάθε ένας από αυτούς θα πρέπει να παρουσιάσει 100 χιλιάδες υπογραφές πολιτών που τους υποστηρίζουν. Ανάμεσα στους βασικούς διεκδικητές του ανωτάτου αξιώματος είναι ο Bronislaw Komarovsky, που εκτελεί τα καθήκοντα του αρχηγού του πολωνικού κράτους και ο Yaroslav Kazcynski, αδελφός του προέδρου Lech Kaczynski, ο οποίος έχασε τη ζωή του στο αεροπορικό δυστύχημα κοντά στο Σμολένσκ.

- **Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με πρόσφατη απόφαση του, αποφάνθηκε ότι το Αζερμπαϊτζάν παραβιάζει το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που αναφέρεται στην ελευθερία έκφρασης και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποφυλακιστεί τάχιστα ο δημοσιογράφος Eynulla Fatulayev λόγω κατάφωρης παραβίασης αυτού του δικαιώματος.** Ο Eynulla Fatulayev αποτελεί διαπρεπή δημοσιογράφο στη χώρα του, καθώς είναι από τις πιο αξιόλογες πένες του εγχώριου έντυπου τύπου. Το 2007 είχε κατηγορηθεί με σωρεία παραβιάσεων του Αστικού και Ποινικού Κώδικα. Ωστόσο, πολλοί συνάδελφοι του θεωρούν ότι οι κατηγορίες είναι κατασκευασμένες από τις αρχές, αφού ήλθαν έπειτα από την κριτική που άσκησε ο δημοσιογράφος στην εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης.

- Την επόμενη εβδομάδα θα υπάρξει απόφαση ισπανικού δικαστηρίου σχετικά με την έκδοση ή μη του **Veselin Vlahovic** στις βοσνιακές δικαστικές αρχές ως κατηγορούμενου για τη διάπραξη εγκλημάτων πολέμου στην περιοχή Grbavica του Σεράγεβο κατά τη διάρκεια του πολέμου στην Πρώην Γιουγκοσλαβία.

- Στη δίκη του **Radovan Karadzic** καταθέτει αυτές τις μέρες στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία ο **Herbert Okun**, πρώην πρέσβης των ΗΠΑ στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Σύμφωνα με την μέχρι τώρα κατάθεση του, ο Radovan Karadzic παρουσιάζεται ως μαινόμενος έναντι των άλλων εθνότητων και έτοιμος για τη διάπραξη ωμοτήτων με στόχο την τελική εξόντωση τους.

- Στις 22 Απριλίου η Εισαγγελία του Μαυροβουνίου καταδίκασε επτά άτομα με την κατηγορία διάπραξης εγκλημάτων πολέμου κατά τη διάρκεια του εμφυλίου στην Πρώην Γιουγκοσλαβία. Στο διάστημα μεταξύ 1992 και 1993 διενήργησαν πράξεις εκφοβισμού, βίας και εν τέλει εξαναγκαστικών εκτοπισμών Μουσουλμάνων κατοίκων του χωριού Bukovica.

- Έκθεση της **Human Right Watch** αναφέρεται στους μετανάστες που εργάζονται ως οικιακοί βοηθοί σε χώρες της Ασίας και της Μέσης Ανατολής. Το πλήθος αυτών των μεταναστών κυμαίνεται από 196.000 στη Σιγκαπούρη έως και 1,5 εκατομμύριο στη Σαουδική Αραβία. Η έκθεση αυτή εξετάζει τις αλλαγές και τις μεταρρυθμίσεις που επέρχονται στην εργασία, τη μετανάστευση και την ποινική δικαιοσύνη στη Σαουδική Αραβία, το Λίβανο, την Ιορδανία, το Κουβέιτ, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Μπαχρέιν, τη Σιγκαπούρη και τη Μαλαισία. Το φαινόμενο αναφέρεται κυρίως σε γυναίκες από την Ασία και την Αφρική, οι οποίες μεταναστεύουν λόγω κοινωνικών και οικονομικών αντιξοοτήτων για να δουλέψουν σε κάποιο σπίτι σαν οικιακές βοηθοί. Με αυτά τα χρήματα καλύπτουν ιατρική και φαρμακευτική ασφάλιση,

πληρώνουν την εκπαίδευση των παιδιών τους, ενώ παράλληλα στέλνουν εμβάσματα στην πατρίδα τους για να βοηθήσουν τις οικογένειες που άφησαν πίσω. Παρ' όλα αυτά, δεν είναι εγγυημένη πάντα η εργασία τους ή οι καλές συνθήκες αυτής, καθώς βρίσκονται αντιμέτωπες με σημαντικά κενά στους εργατικούς νόμους, στην έκδοση βίζα αλλά και ρατσιστικές συμπεριφορές λόγω καταγωγής. Αρκετές φορές, μάλιστα, έρχονται αντιμέτωπες με σεξουαλική κακοποίηση, στέρηση του φαγητού αλλά και εκπόρνευση. Μέσω των διεθνών οργανισμών για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι χώρες αυτές ξεκίνησαν να κάνουν αργά και ασταθή βήματα προς την εξάλειψη αυτών των συνθηκών και την προστασία των γυναικών από αυτά τα φαινόμενα. Η εξέλιξη, όμως, δεν είναι γρήγορη, καθώς και τα συστήματα αυτών των χωρών εκ φύσεως δεν προβλέπουν αναγνώριση και νομική προστασία αρκετών δικαιωμάτων στις γυναίκες, ενώ οι κυβερνήσεις συχνά αντιμετωπίζουν τους μετανάστες ως κοινωνική απειλή.

- **Σύμφωνα με τη Διεθνή Αμνηστία από το 2000 η Κίνα ξεκίνησε μαζικές εξώσεις κατοίκων στη Σαγκάη, ενώ το 2005 το γραφείο οργάνωσης της διοργάνωσης Shanghai Expo άρχισε να μετακινεί περισσότερους από 18.000 ανθρώπους από την κεντρική Σαγκάη, το μέρος στο οποίο θα λάβει χώρα η εξάμηνη Shanghai World Expo 2010.** Η συγκεκριμένη έκθεση είναι η μεγαλύτερη εμπορική έκθεση του κόσμου με περισσότερες από 190 χώρες να παίρνουν μέρος σε αυτήν, ενώ αναμένονται παραπάνω από 100 εκατομμύρια επισκέπτες. Αν και πάρα πολλοί από τα θύματα έστειλαν γράμματα στην κυβέρνηση, καθώς έχασαν τόσο το μέρος κατοικίας τους όσο και εργασίας τους, τα γράμματα έμειναν αναπάντητα. Για όσους ανθρώπους τόλμησαν να διαδηλώσουν εναντίον αυτών των εξώσεων τα καταναγκαστικά έργα ήταν η απάντηση της κυβέρνησης αλλά και κατ' οίκον περιορισμός. Αν και το σύνθημα της χώρας σε αυτήν την έκθεση που ξεκινά την πρώτη Μαΐου είναι «Καλύτερη πόλη- καλύτερη ζωή», η Κίνα δε φαίνεται να λαμβάνει υπ' όψιν της την καλύτερη ζωή των πολιτών της και τα δικαιώματά τους.

- Η Ταϊβάν στο τέλος του μήνα εκτέλεσε πέντε φυλακισμένους σε Ταϊνάν, Ταϊτσούν και Ταϊπέι. Οι εκτελέσεις αυτές ήταν οι πρώτες που έγιναν μετά από μια πενταετία και μόλις δύο εβδομάδες μετά τις δηλώσεις του Tseng Yung-fu, νέου Υπουργού Δικαιοσύνης, ότι θα γίνουν σημαντικές προσπάθειες για κατάργηση της θανατικής ποινής.